

Kort sagt

Grande svarer om funksjonshemmede

Kjære Torstein Vik. Jeg leverer på det jeg sa.

Norge ratifiserte CRPD-konvensjonen i 2013. Dette innebærer en forpliktelse til å oppfylle alle krav i konvensjonen. Dette tar regjeringen på alvor.

Samtidig skal vi lytte til innspill: Fra FN, fra sivilt samfunn i Norge, fra Likestillings- og diskrimineringsombudet og ikke minst fra pårørende, som deg selv

Vi mottok anbefalingene og innspillene fra FN for en uke siden. Disse blir nå gjennomgått og vil bli vurdert både av de ansvarlige statsråder og av meg som koordinerende minister.

I desember 2018 la vi frem regjeringens strategi for likestilling av mennesker med funksjonsnedsettelse. Denne strategien har fått navnet «Et samfunn for alle». For det er det vi skal ha. Et samfunn der alle kan delta på lik linje. Et samfunn bygget på likestilling, demokrati og grunnleggende respekt for menneskeverdet. Slik er det dessverre ikke for alle i dag. Vi har derfor satt i gang en rekke initiativer som skal medvirke til likestilling for personer med nedsatt funksjonsevne.

Vi er i gang med å følge opp strategien, blant annet med en handlingsplan som skal presenteres i løpet av året. Innspillene fra FN vil være sentrale i arbeidet med denne.

Vi har også slått fast i Granavolden-plattformen at det skal utarbeides en ny handlingsplan for universell utforming. Vi har en storstilt inkluderingsdugnad. Kaldheimutvalgets NOU «På lik linje» har gitt oss både et viktig kunnskapsgrunnlag og flere konkrete forslag til å forbedre situasjonen og levekårene for personer med utviklingshemming. Vi jobber nå med en egen stortingsmelding for personer med utviklingshemming. Dette blir et viktig arbeid. Meldingen planlegges oversendt til Stortinget i 2020.

Samlet er det mitt håp og politiske ambisjon at grunnlaget for et mer likestilt samfunn for personer med funksjonsnedsettelse, også utviklingshemmede, er lagt.

Jeg håper du ser at jeg og regjeringen tar utfordringer for personer med funksjonsnedsettelse på største alvor, og at jeg mente det jeg sa i 2011.

Trine Skei Grande,
kultur- og
likestillingsminister (V)

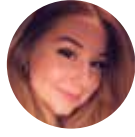
Russ til besvær?

Debatt

Oscar Christopher Husebye, president

Ingrid Cecilie Lie Krokeide, visepresident

Iselin Andresen Olafsen, pressesjef, alle i Russens Hovedstyre

Perioden mange ungdom har ventet på etter tretten år med skole, er snart kommet. Russetiden starter i disse dager, og for noen har den allerede begynt.

Med russetiden kommer masse glede og festing, men også forhold vi må ta tak i og snakke om. Foreldre, politikere og politiet kjenner antagelig på en skrekkblandet fryd. Mediene er som vanlig pågående.

Mye er bra med rusen

NRK var først ute med å kommentere de offisielle russeknutene for 2019. Tittelen på saken ble «Russen har ingen metoostrategi». I saken nevner NRK knapt andre knuter enn de som handler om sex. De knutene som «selger». Å nevne knuter som rose (å gi en rose til en fremmed du synes fortjener det) eller kjærlighet på pinne (å dele ut russekort på en barneavdeling på sykehus i edru tilstand) blir ikke gjort.

I en tid der mediene er i søkelyset for å vri på sitater og vinkle saker, er det viktig at også rusen fremstilles rettfærdig i mediene.

For mye er veldig bra med rusen. Når vi snakker med politiet, er meldingen klar: Rusen er snillere nå enn før. Vi drikker mindre, og det er mindre alvorlig kriminalitet, som seksuelle overgrep. Vi er flinkere på skolen enn tidligere russ og våre foreldre, og veldig mange russ ønsker å utgjøre en positiv forskjell for sine medmennesker. Rusen samler inn penger til Krafttak mot kreft og andre veldedige formål, bryr seg om samfunnet og har stort sett veldig gode holdninger.

«Noen» representerer ikke alle

Det betyr likevel ikke at rusen er uten feil. Noen russ har dårlige holdninger og verdier. Noen russ gjør dumme ting. Det må vi ta tak i.

Om noen opplever ubehagelige ting i russetiden, er det vår plikt som medruss å stille opp og ta vare på hverandre - og ta et oppgjør med dem som trakasserer. Det er ikke greit å trakassere. Det er ikke greit å «beefe» og slå til medruss. Det er ikke greit å ha sex uten et klart samtykke. Om man ikke er enig i dette, bør man ikke være russ.

Midt i debatten glemmes ofte noe ganske viktig: at noen russ ikke representerer all russ. Noen russ kan, skal og bør ikke få ødelegge inntrykket av resten. Noen journalister må skjønnse det.

Nevner ikke premissene

Det finnes, tradisjonen tro, vågale russeknuter blant de hundre vi har laget. Ti av dem handler om sikker sex i år. Nitti gjør ikke. Det NRK og mange andre redaksjoner ikke gjør i sine saker om knutene, er å ta med den viktigste delen av dem. Teksten før alle russeknutene, som gir de så

Noen russ kan, skal og bør ikke få ødelegge inntrykket av resten. Noen journalister må skjønnse det.

viktige premissene for de hundre knutene som kommer:

Alle knutene som inneholder alkohol, vil også bli godkjent ved bruk av alkoholfri øl/cider.

Alle knuter som involverer andre personer, skal kun gjøres ved samtykke fra alle parter.

For at knuten skal bli godkjent, må det enten bevitnes av to medruss eller ett medlem av Russens Hovedstyre. Denne regelen gjelder ikke knuter som involverer seksuelle aktiviteter, og slike knuter skal heller ikke deles eller dokumenteres på noen slags måte.

Det er viktig informasjon. I tillegg er det gitt presiseringer som «sikker sex» der det er sex involvert, og for eksempel «husk å spørre pent!» på knuten om å kysse en politibetjent. Vi er glade for at Sex og samfunn er positive til knutene og fokuset på samtykke, sikker sex og ikke-dokumentering av seksuelle knuter. Det som blir presisert, er selvfølgelig, vil mange si. Da er det desto viktigere at mediene ikke dropper å ta det med i sine fremstillinger av russeknutene.

Vis hensyn

Til sist vil vi oppfordre mediene til å følge Vær varsom-plakaten litt ekstra nøye i russetiden. Det er ingen tvil om at russ og russetid er spennende å skrive om. Det er rundt 60.000 russ. Tusenvis av foreldre og et par millioner tidligere russ. Russetiden angår mange av oss, og mange har en tilhørighet til den. Da er det tydeligvis lav terskel for å publisere saker som ikke nødvendigvis gjengir virkeligheten eller fremstiller rusen riktig.

I Vær varsom-plakaten står det blant annet: «Opptre hensynsfullt i den journalistiske arbeidsprosessen. Vis særlig hensyn overfor personer som ikke kan ventes å være klar over virkningen av sine uttalelser. Misbruk ikke andres følelser, uvitenhet eller sviktende dømmekraft».

Vis hensyn til rusen. Dette er 18- og 19-åringer stort sett uten erfaring med mediene. Det er urimelig å anta at all russ er klar over virkningen av sine uttalelser. Berusede russ på russetreff eller på rulling har ikke god dømmekraft, selv om det de sier kan gi en spenstig sak dagen etterpå.

Sett også lys på alt det bra rusen gjør! Alt det fine vi feirer i russetiden. Alt samholdet vi har og får. Så skal vi gjøre det vi kan for å få en inkluderende, trygg og god russetid - selv med litt vågale russeknuter.

Det finnes, tradisjonen tro, vågale russeknuter blant de hundre vi har laget. Ti av dem handler om sikker sex i år. Nitti gjør ikke, skriver innleggsfaterne.

Foto: Berit Keilen